

ગઝલ

બાબુલાલ ચાવડા 'આતુર'

.1.

દીલઘડક ચર્યાથી આગળ કંઈ નથી,
આપણે અફવાથી આગળ કંઈ નથી.

આ હવા જે શ્વાસનો પર્યાય છે,
એક બસ ફુગ્ગાથી આગળ કંઈ નથી.

વર્ણવ્યા સુખના પ્રસંગો જેટલા,
એ બધા સપનાથી આગળ કંઈ નથી.

કર્મનાં ફળ ત્યાગવાં પણ કઈ રીતે,
ફળની જ્યાં ઈચ્છાથી આગળ કંઈ નથી.

હોય જો એકાંત લાક્ષાગૃહ તો,
આ સ્મરણ તણખાથી આગળ કંઈ નથી.

બે ઘડી વીશ્રામ છે પાલવ તળે,
ને પછી મુચ્છાથી આગળ કંઈ નથી.

ક્યાંક મૃત્યુ તાકમાં બેઠું હશે,
એ સતત શંકાથી આગળ કંઈ નથી.

.2.

હથેળીમાં લીલુંછમ નામ પાંગરશે, તો શું કરશો ?
અને એકાદ નમણી વેલ વીસ્તરશે, તો શું કરશો ?

સ્વયંને ખોઈ દેશો કોઈની પણ શોધમાં જ્યારે,
પછી તમને ન ખુદની જાત સંઘરશે, તો શું કરશો ?

સુણીને શેરીએ પગરવ કરો છો કાન સરવા પણ;
તમારા આંગણે ભેંકાર અવતરશે, તો શું કરશો ?

પ્રતીક્ષા આંજી-આંજી આંખને તાજી તો રાખો છો,
કદી પણ આંખ એ થાકીને ઝરમરશે, તો શું કરશો ?

તમારી આજની આબોહવા છે ખુશનુમા કીન્તુ,
અચાનક સાવ ત્યાં ગઈ કાલ સાંભરશે, તો શું કરશો ?

ઘણા મહેલો ચણ્યા છે કલ્પનાના પણ વીચાર્યું છે,
કદી અસ્તીત્વના સૌ કાંગરા ખરશે, તો શું કરશો ?

.3.

કો ભરડો, ન ભીંસ રાખું છું,
ના કદી રાવ-રીસ રાખું છું.

શબ્દવેધી તું બાણ રાખે છે,
મર્મભેદી હું ચીસ રાખું છું.

પાંચમાં તું પુછાય છે તેથી,
હુંય પ્રશ્નો પચીસ રાખું છું.

થાંભલાને નખોરીયાં ભરવા,
તીક્ષ્ણ આ નહોર વીસ રાખું છું.

ચીંથરેહાલ અંગ પર 'આતુર',
નવું નક્કોર ખમીસ રાખું છું.

.4.

ઉડીને ક્યાં ગયો છે હંસલો, જોવા નથી મળતો!
ઘવાયો છે ઘણો એ માંહલો, જોવા નથી મળતો.

ઘણાં ચમકી રહ્યાં છે રત્ન મારી ચોતરફ કીન્તુ;
ગુમાવ્યો રાખમાં એ હીરલો, જોવા નથી મળતો.

સુરજના તેજથી અંજાઈને એણે દીશા બદલી,
પછી મારા ગગનનો ચાંદલો, જોવા નથી મળતો.

નીકળતા જીવ પણ ક્યારેક એક જ હાયકારામાં,
હવે એક્કેય એવો દાખલો, જોવા નથી મળતો.

ઘણા અરમાનથી નીકળ્યો હતો હું સાથમાં જેના,
મને આજે એ મારો કાફલો, જોવા નથી મળતો.

સરળતાથી હવે લેવાય છે ક્યાં શ્વાસ પણ 'આતુર',
ગળાનો જ્યારથી એ ફાંસલો, જોવા નથી મળતો.

.5.

ધુળધોયાનાં નર્યા ધોવાણથી અળગા થયા,
શ્વાસથી ઉપજી ઘૃણા ને દ્રાણથી અળગા થયા.

એક બચકીમાં જ આવી ગઈ બધી બારાખડી,
બે ઘડી વહેતી કરેલી વાણથી અળગા થયા.

રોઈ લીધું છેક જઈ એકાંતના ખાલી ખુણે,
સાવ મોઢમોઢની મોંકાણથી અળગા થયા.

ત્રાજવાનાં બેઉ પલ્લાંમાં જ પગ ચોંટી ગયા,
માછલી વીંધાઈ; પણ ના બાણથી અળગા થયા.

એક ખાલીખમ નજરનું તીવ્ર આકર્ષણ હતું,
એક પલકારે જ એ ખેંચાણથી અળગા થયા.

તલ હતી ક્યારેક ને જે તાડ પણ થઈ ગઈ હતી,
એ તરસનાં મુળ સૌ ઉંડાણથી અળગા થયા.

.6.

છાનું બધાથી રાખીએ, એવું કશું નથી,
ને ઢોલ પણ વગાડીએ, એવું કશું નથી.

લોઢનું એ વહાણ ડુબે તો ભલે ડુબે,
એમાં હવે બચાવીએ એવું કશું નથી.

વસ્તી વીનાના ગામમાં મેળો ભરાય પણ,
પાવાના સુર વહાવીએ, એવું કશું નથી.

પગ વાળી બેસ તું હે ભટકતી જીજીવીષા !
તારી છબી મઢાવીએ, એવું કશું નથી.

પુછ્યા વીના તું કોઈનું પાતાળ ખોદ મા,
જળના દીવા જલાવીએ, એવું કશું નથી.

‘આતુર’ હજી આ સ્તબ્ધતાના શ્રી ગણેશ છે,
મુચ્છાં હજી તો પામીએ, એવું કશું નથી.

.7.

કોઈ પણ કારણ વીના, આવી શકે તો આવ તું,
પ્રેમના પીંજણ વીના, આવી શકે તો આવ તું.

હું અહીં બેઠો છું ઘગઘગતી ધીરજની ધુણીએ,
કો સળગતી ક્ષણ વીના, આવી શકે તો આવ તું.

લાગણીનું એક પણ તરણું અહીં ઉગતું નથી,
કોઈ ભુખ્યા ઘણ વીના, આવી શકે તો આવ તું.

મેં સગા હાથે જ મારાં સ્વપ્ન તોડ્યાં છે બધાં,
રેણ કે સાંધણ વીના, આવી શકે તો આવ તું.

ક્યારનું છોડી દીધું છે મેં પ્રતીર્ષાબીત થવું,
હાથમાં દર્પણ વીના, આવી શકે તો આવ તું.

જીવવું ને ઝુરવું ને ઝુઝવું છે યંત્રવત્,
ને હવે ઉંજણ વીના, આવી શકે તો આવ તું.

.8.

ઈચ્છા હતી - વળગણ હતું,
એ કલેશનું કારણ હતું.

જન્માવી આ જેણે ઘૃણા,
એ સ્નેહનું સગપણ હતું.

દુનીયા જ વીસરાવી ગયું,
બસ, એક એવું જણ હતું.

આ કોણ લાવ્યું ગાલ પર,
જે આંખનું આંજણ હતું !

ના ખ્યાલ પંખીને રહ્યો,
કે જાળમાં એ ચણ હતું.

જો શેષ ભાંભરડાં રહ્યાં,
તો ક્યાં ગયું જે ધણ હતું !

જખ્મો બધા શોભી ઉઠ્યા,
કેવું ભરત-ગુંથણ હતું !

તારા વીનાનું આયખું,
મારા વીનાનું પણ હતું.

.9.

ચોખ્ખે-ચોખ્ખું કહી દો કે શું કરવાનું છે,
મરજીવાને જીવવાનું કે મરવાનું છે ?

જનમ્યો ત્યાંથી ચાલુ છે ઉજવાયા કરવું,
કેટકેટલી વાર હજી અવસરવાનું છે !

હુંફ ખુટી ગઈ હોય તો જઈને તડકે બેસું,
બાહુપાશમાં થોડું કંઈ થરથરવાનું છે !

કોઈ વેલને કાજ થયો છું આજ થાંભલો,
મારા મનમાં એમ હતું, પાંગરવાનું છે.

ડાળ છુટે પણ મુળ ન છુટે એમ હવે તો,
વૃક્ષ ઉપરથી ખોટ્ટે-ખોટ્ટું ખરવાનું છે.

આંખોમાં આંકી લે 'આતુર' કોઈ નીશાની,
આ જ અજાણ્યા રસ્તે પાછા ફરવાનું છે.

.10.

દુઃખ દીવાદાંડી સમું દેખાય છે,
ત્યાં મને મારી સફર લઈ જાય છે.

કોઈ એ રસ્તે મને મુકી ગયું,
ભલભલા જ્યાં ભોમીયા ખોવાય છે.

માર્ગ સીધો સાવ છે પણ થાય શું !
આ અહીં તો ચાલવું ફંટાય છે.

ઢોકરો ખોડ્યા કરે છે વાટમાં,
એ જ અહીંયા હમસફર કહેવાય છે.

કારમી એકલતા ઉંચકીને ફરું,
પીંડીઓમાં એનાં કળતર થાય છે.

થાકવાનું નામ બસ લેતો નથી,
આમ તો 'આતુર' લથડીયાં ખાય છે.

.11.

તરસ યાદ આવી ન જળ યાદ આવ્યાં,
પછી તો સતત એ વમળ યાદ આવ્યાં.

થયું બોલકું આજ એકાંત પાછું,
ફરી મૌન કોનાં અકળ યાદ આવ્યાં ?

કીચડમાં પ્રથમ જાત ખરડી લીધી ને,
પછી ખુબ મોડાં કમળ યાદ આવ્યાં.

રહ્યાં ધ્યાનમાં અંગ પરનાં જ વસ્ત્રો,
કદીયે ભીતરના ન સળ યાદ આવ્યા.

વીત્યાં સાથમાં જેનાં વર્ષોનાં વર્ષો,
હવે માંડ એકાદ પળ યાદ આવ્યાં.

.12.

પરગટ આ પરમાણમાંથી નીકળી જઈએ.
ફોગટ તાણાવાણામાંથી નીકળી જઈએ.

એને એનું મનગમતું સ્થળ સોંપી દઈને,
તૃષ્ણાના તરભાણામાંથી નીકળી જઈએ.

ગમતા જણના ઘરમાં જઈને ઘર-ઘર રમીએ,
અવસરમાંથી-ટાણામાંથી નીકળી જઈએ.

ખાનારાનાં નામ લખ્યાં છે જેની ઉપર,
એવા દાણેદાણામાંથી નીકળી જઈએ.

ગરવા સાદે એક ગઝલને વહેતી મુકી,
ગાડે ખડક્યાં ગાણાંમાંથી નીકળી જઈએ.

.13.

આમ આખું ગામ પંપાળ્યું તમે,
એક મારું આંગણું ટાળ્યું તમે.

છેક જે પાંપણ સુધી પહોંચ્યું હતું,
કઈ દીશામાં પુર એ વાળ્યું તમે?

કારમો દુષ્કાળ છે બસ, જ્યારથી-
આ હૃદયનું રાજ સંભાળ્યું તમે.

માટીની મુર્તી ઘડાતી હોય છે,
એ બીબામાં આયખું ઢાળ્યું તમે.

એ રીતે આપી મને દીલમાં જગા,
જેમ કોઈ પારેવું પાળ્યું તમે.

લો, ફરી આવ્યો ધુમાડો અહીં સુધી,
ક્યાંક લીલું લાકડું બાળ્યું તમે.

.14.

ઝડપથી જીવ રેડીને તરત નીકળી જવાનો છું,
ગઝલ કે ગીત છેડીને તરત નીકળી જવાનો છું.

ખુણો રહેશે ન વાવેતર વીનાનો એક પણ ખાલી,
ખળાને પણ હું ખેડીને તરત નીકળી જવાનો છું.

અહીં ટહુકાઓ વાવી મેં ઘણા આંબા ઉછેર્યા છે,
હવે અમરાઈ વેડીને તરત નીકળી જવાનો છું.

સમય તું સાચવી બેસી રહે અક્ષુણ્ણ વેધકતા,
હું મારું સ્થળ ઉખેડીને તરત નીકળી જવાનો છું.

યુવાની હોય કે ના હોય રાજી છોડવા 'આતુર',
શીશુ શૈશવનું તેડીને તરત નીકળી જવાનો છું.

બાબુલાલ ચાવડા 'આતુર'
@

કવીસમ્પર્ક :

બાબુલાલ ચાવડા 'આતુર'

36- અંબીકાનગર સોસાયટી,

નાની કડી, તા. કડી, જી. મહેસાણા - 382715

મોબાઈલ # 7383557025 - ઈ-મેઈલ - bkchavda74@gmail.com

Facebook : <https://www.facebook.com/babulal.chavda.90?fref=ts>

@ @ @

'સન્ડે ઈ.મહેફીલ'ના આ ગઝલઅંકના અતીથી સમ્પાદક અને સંકલનકાર સુરતના
યુવાગઝલકાર ભાઈ શ્રી ગૌરાંગ ઠાકર (gaurang_charu@yahoo.com) નો ખુબ ખુબ આભાર..

— ઉત્તમ ગજ્જર

'સન્ડે ઈ.મહેફીલ' – વર્ષ : બારમું – અંક : 370 – 19 March, 2017

'ઉંઝાજોડણી'માં સાભાર અક્ષરાંકન : શ્રી સુનીલ શાહ sunilshah101@gmail.com

@ @ @

'સન્ડે ઈ.મહેફીલે' બીજી બે ઈ.બુક્સ 'ગઝલ-કાવ્યસૃષ્ટી'ના નામે બનાવી છે. તે બન્ને
ઈ.બુક્સ હવે ફ્રી ડાઉનલોડ થઈ શકે તે માટે : પહેલી બુક

http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal_Kavya_Collection_Of_SeM_Part1.pdf લીંક પર
અને બીજી બુક

http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal_Kavya_Collection_Of_SeM_Part2.pdf લીંક પર
મુકી છે.. ક્લિક કરશો કે તરત જ બુક ડાઉનલોડ થવા માંડશે અને તે પછી તેને, તમે ચાહો તે
સ્થળે સેવ કરી, તેમાંની સમર્થ કવીઓની **હજારેક જેટલી રચનાઓ** માણી શકશો.. ડાઉનલોડ ને
સેવનો વીધી ન જાવે તો મને લખજો. બન્ને બુક્સ હું તમને મોકલી આપીશ.

..ઉત્તમ.મધુ ગજ્જર.. uttamgajjar@gmail.com

@ @ @ @ @

Have you ever visited : <http://www.gujaratilexicon.com> ?

More than **3,33,78,000** Gujarati Language lovers have visited

<http://www.gujaratilexicon.com>

More than **73,79,000** have visited Digital Bhagwadgomandal

<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than **9,11,000** have visited Lokkosh

<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

More than **5,32,000** have visited Global-Gujaratilexicon

<http://global.gujaratilexicon.com>

@ @ @ @ @ @ @ @